Приложение № 4 към т. 1, буква „г“

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„ХУБАВО Е В ДЕТСКАТА ГРАДИНА“

1. ОПИСАНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Образованието и грижите в ранна детска възраст полагат основите и допринасят за познавателното, езиковото, социалното и емоционалното развитие на децата. Осигуряването на достъп до образование и грижи в ранна детска възраст с високо качество има съществено значение за развитието на интересите и възможностите на децата. Затова е налице необходимост от стимулиране на изработването и прилагането на иновативни и авторски програмни системи, които да отговорят на спецификата и визията на съответната институция, а също така и на осигуряването на възможности за обсъждане и споделяне на натрупания опит и постигнатите резултати.

Възможностите за споделяне на натрупания опит и постигнатите резултати от приложени успешни педагогически практики допринасят за изграждането на учеща общност в детските градини.

През изминалата година в рамките на програмата са разработени и се прилагат иновативни практики в 279 детски градини в страна. В дейности по програмата са включени повече от 3000 учители и над 30 000 деца и в значителна степен и техните родители. Дейностите по програмата дават възможност за модернизиране на средата и за изграждане на пространства, които да стимулират и насърчават детското развитие.

Интересът към програмата се засилва с всяка изминала година, тъй като допринася за разгръщане на потенциала на децата и създава условия за надграждане професионалните компетентности на учителите.

В рамките на програмата за 2025 година беше възложено разработването на стандартизиран инструмент за проследяване на детското развитие по възрасти, в т.ч. за оценка на входящото ниво при постъпването на децата в детската градина и на степента на готовност за постъпването им в I клас при завършването на задължителното предучилищно образование. Проследяването на детското развитие е от ключово значение за предприемане на своевременни действия за подкрепа на силните страни на детето и за насърчаване на развитието им. В тази връзка от полза на педагогическата практика е изработването на такъв инструмент и за втора и трета възрастова група, които са с най-висок дял на записване.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с Приоритетна област 1 „Ранно детско развитие“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

Обща цел на програмата:

Осигуряване на целенасочена подкрепа за прилагане на творчески и иновативни решения за работа на учителите в детските градини, които търсят и постигат промяна за активно взаимодействие с участниците в образователния процес. Осигуряване на възможности за проследяване на детското развитие по възрасти, в т.ч. и на социално-емоционалното развитие.

Конкретни (специфични) цели:

- Изграждане на позитивна образователна среда, подкрепяща здравословното хранене и здравословния начин на живот на децата.

- Прилагане на иновативни практики при провеждане на дейности в и извън детската градина и надграждане на екипната работа между педагогическите и непедагогическите специалисти, в т.ч. и иновативни практики за приобщаване и успешна адаптация на деца със специални образователни потребности.

- Разработване на стандартизиран за България инструмент за проследяване на детското развитие за втора и за трета възрастова група.

- Споделяне на натрупания опит на национални и регионални форуми.

Програмата ще се реализира на територията на цялата страна – в държавните и в общинските детски градини и училища с групи за задължително предучилищно образование на територията на Република България.

3. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

- Брой детски градини/училища с групи за задължително предучилищно образование, реализирали дейности по Програмата – 130;
- Брой деца, включени в дейности по Програмата – 10 500;
- Брой педагогически специалисти, включени в дейности по Програмата – 750;
- Брой проведени регионални форуми – 6;
- Брой проведени национални форуми – 1;
- Изработен стандартизиран инструмент за проследяване на детското развитие, включително и електронна платформа за неговото използване.

4. ЦЕЛЕВА ГРУПА

Мерките, подкрепени чрез реализиране на дейностите по програмата, са насочени към деца от предучилищна възраст, към педагогически и непедагогически специалисти в детските градини, към експерти в РУО.

5. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Разработени и приложени иновативни и авторски програмни системи;
- Изградена позитивна образователна среда, подкрепяща здравословния начин на живот на децата;
- Споделен натрупан опит чрез проведени взаимни обучения;
- Повишена двигателна активност на децата;
- Изработен стандартизиран инструмент за проследяване на детското развитие, включително и електронна платформа за неговото използване;

6. БЮДЖЕТ

Общ бюджет на програмата: **450 000 евро**

7. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ

Бенефициенти по програмата могат да бъдат държавни и общински детски градини (в т.ч. с яслени групи) и училища с групи за задължително предучилищно образование, а за организирането на национални и регионални форуми по предучилищно образование – РУО, а за дейност 4 – висши училища.

Частните детски градини могат да участват като асоциирани партньори в дейностите, без да са бенефициенти.

8. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Програмата ще се изпълнява през учебната 2026 - 2027 година.

Предоставените финансови средства по програмата могат да се разходват до края на учебната 2026 - 2027 година.

9. МЕХАНИЗЪМ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. Организирането, оценяването и проследяването на изпълнението на проектните дейности ще се осъществяват на:

- Национално равнище - наблюдението на Програмата ще се извършва от МОН;

- Регионално равнище - от РУО чрез публикуване и изпращане на информация за Програмата на допустимите бенефициенти, приемане и оценяване на проектните предложения, както и проследяване на изпълнението на дейностите.

2. Мониторингът може да се осъществява чрез:

- тематични и текущи проверки на място;

- проверки на представени документи;

- анкети, срещи, разговори с деца, учители, ръководства на детските градини и родители.

За резултатите от извършения мониторинг се изготвя доклад за посещение на място, който съдържа оценка за изпълнението на дейностите и степен на постигане на очакваните резултати от програмата.

10. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

10.1. Дейностите и средствата по Националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, за което съответният бенефициент, представил проектно предложение/искане за финансиране, подава декларация.

10.2. Декларацията е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на общността или друга донорска програма“

11. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ И СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Дейностите по Програмата са насочени към подкрепа на прилагането и популяризирането на иновативни практики, с които се цели повишаване качеството на предучилищното образование. По Програмата е допустимо изпълнението на следните дейности:

1. Създаване на условия и изграждане на позитивна образователна среда за реализиране на иновативни педагогически практики, както и за прилагане на иновативни и авторски програмни системи в областта на здравословното хранене и здравословния начин на живот. При необходимост е допустимо наемане на други педагогически специалисти за провеждане на дейности, които са извън професионалните компетентности на учителите в детската градина.

2. Изработване и прилагане на иновативни практики и провеждане на дейности в и извън детската градина за надграждане на екипната работа между педагогическите и непедагогическите специалисти, които да повишат качеството и ефективността на взаимодействие с децата, в т.ч. и иновативни практики за приобщаване и успешна адаптация на деца със специални образователни потребности.

3. Организиране и провеждане на национални и регионални форуми по предучилищно образование, в т.ч. Национална конференция „Водим бъдещето за ръка“.

Детските градини кандидатстват за участие по дейности 1 и 2, за което представят формуляр по образец в сроковете, определени в Програмата.

В проектните предложения дейностите може да бъдат допълвани и надграждани с други дейности, инициирани от детската градина в съответствие с конкретните потребности, за които не се изисква допълнително финансиране, като това следва да е описано в проекта.

РУО кандидатстват за изпълнение на дейност 3.

4. Разработване на стандартизиран за България инструмент за проследяване на детското развитие по възрасти, в т.ч. оценка на входящото ниво при постъпването на децата в детската градина и на степента на готовност за постъпването им в I клас при завършването на задължителното предучилищно образование.

12. ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Допустими разходи по дейности 1 и 2 са:

1. Обосновано необходими материали и средства за реализиране на иновативния проект на съответната детска градина/училище с групи за задължително предучилищно образование, както и за прилагане на иновативни и авторски програмни системи. Обосновано необходими са онези материали и средства, без които е невъзможно изпълнението на иновативния проект. Допустими са разходите за изграждане на кътове за творчество в детските градини, закупуване на игри, подкрепящи здравословния начин на живот, за материали за приложни изкуства и др.

2. Разходи за възнаграждения на наети други педагогически специалисти за провеждане на дейности, които са извън професионалните компетентности на учителите в детската градина. В средствата за възнаграждения се включват и средствата за осигурителни вноски за сметка на работодателя. За изпълнение на дейността не може да бъдат назначавани педагогически специалисти от детската градина.

Допустими разходи по дейност 3:

Командировъчни разходи за участници, наем зала, кафе паузи, кетъринг, материали и научно ръководство на форумите.

Допустими разходи по дейност 4:

Разходи за разработване на национален инструмент за проследяване на детското развитие, включително и електронна платформа за неговото използване.

Допустимо финансиране по Програмата

За детски градини/училище с групи за задължително предучилищно образование по дейности 1 и 2:

Максимално финансиране за едно проектно предложение - до 2300 евро.

Всяка детска градина/училище с групи за задължително предучилищно образование има право да участва само с едно проектно предложение по Програмата.

Финансирането се предоставя на проектен принцип и трябва да съответства на планираните от детската градина дейности.

За РУО по дейност 3:

1. За регионален форум с до 50 участници – до 1750 евро.

2. На национален форум с до 200 участници – до 17 000 евро.

13. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Документи за кандидатстване по дейности 1, 2 и 3:

- Попълнен формуляр за кандидатстване чрез електронна платформа, находяща се на адрес np.mon.bg;

- Решение на педагогическия съвет за участие в дейностите по модула. Решението на педагогическия съвет трябва да е от дата, не по-ранна от датата на Решението на Министерския съвет за одобряване на националните програми;

- Декларация от директора на детската градина за недопускане на двойно финансиране (съгласно т. 10 от националната програма).

- РУО кандидатства по дейност 3 с писмо от началника и приложена към него предварителна програма на форума и план-сметка.

Изисквания към проектните предложения и срок за подаване на проектните предложения по дейности 1 и 2:

- проектното предложение следва да е подготвено съгласно формуляра за кандидатстване и да съдържа в приложение всички изисквани документи за кандидатстване;

- проектното предложение следва да е обсъдено и одобрено от педагогическия съвет на детската градина, подписано от директора и подпечатано с печата на детската градина;

- проектното предложение следва да е изпратено в срок до 30 юни 2026 г. за оценяване чрез електронна платформа, находяща се на адрес np.mon.bg;

- оценяването на проектните предложения се извършва от РУО чрез електронна платформа, находяща се на адрес np.mon.bg.

- РУО подават предложения до дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ най-късно до 30.10.2026 г., а форумите се провеждат до края на календарната 2026 г.

Изпълнението на дейност 4 ще бъде възложено чрез Споразумение за съвместна дейност с висше училище.

14. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОДОБРЕНИЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Разглеждане и оценяване на документите:

1. Оценяването на проектните предложения се извършва от регионална комисия, определена със заповед на началника на РУО, а класирането им – от Национална комисия в МОН, назначена със заповед на министъра на образованието и науката.

2. В срок до 20 юли 2026 г. регионалната комисия извършва оценяване на постъпилите проектни предложения чрез електронна платформа, находяща се на адрес np.mon.bg.

3. В срок до 7 август 2026 г. Националната комисия изготвя предложение за класиране и публикува на електронната страница на МОН проектосписъците с класираните, некласираните и недопуснатите до класиране проектни предложения. Националната комисия има право да не се съобрази с оценките, поставени от регионалните комисии, когато са налице обективни обстоятелства за това.

4. В срок до 5 работни дни от датата на публикуване на електронната страница на МОН на проектосписъци с класираните, некласираните и недопуснатите до класиране проектни предложения детските градини може да подават възражения относно публикуваното предложение за класиране, както и за отстраняване на технически пропуски.

5. Постъпилите по т. 4 възражения се разглеждат от Националната комисия и когато са основателни, се правят съответните корекции и се изготвя окончателен списък с класираните проекти.

6. Не по-късно от 20 август 2026 г. комисията предлага на министъра на образованието и науката за одобряване списъка с класираните проекти.

Критерии за оценка на проектните предложения по дейности 1, 2 и 3:

- Съответствие между обосновката на необходимостта от финансиране и предвижданите видове разходи – 5 т.;

- Съответствие на инициативите с учебното съдържание за съответната възрастова група – 5 т.;

- Целесъобразност и иновативност на предложението – 5 т.;

- Спазване на принципите на икономичност и ефикасност – 2 т.;

- Устойчивост и мултиплициране на резултатите от реализирането на проектното предложение – 3 т.;

Максималният брой точки, с които може да бъде оценено едно проектно предложение, е 20т.

При недостатъчен финансов ресурс за финансиране на проектните предложения с предимство се класират проектите на детските градини, които не са получили финансиране по Програмата през изминалата година.

15. ОТЧИТАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ

До 30 юни 2027 г. РУО отчита изпълнението на Програмата за съответната област. Отчетите за изпълнението на дейностите се изпращат в дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ в електронен вид чрез електронна платформа, находяща се на адрес np.mon.bg.

В срок до 31 август 2027 г. се изготвя отчет за изпълнението на Програмата, който се одобрява от министъра на образованието и науката. Отчетът се публикува на електронната страница на МОН като част от общия отчет за изпълнението на националните програми.

Документацията, която удостоверява провеждането на дейностите по Програмата, се съхранява в съответната институция за срок от три години.